

Veľkonočná nedeľa 5 2024 B

AI Keď sa povie slovo kríza, niektorí si predstavia hospodársku krízu, iní finančnú krízu, ďalší spoločenskú krízu. My kresťania často hovoríme o kríze hodnôt, o kríze v cirkvi, o kríze duchovného života. Na krízu sa hľadá ako na niečo veľmi negatívneho. Skutočnosť mnohých kríz je dnes silne zaťažená pesimizmom, skleslosťou a smútkom.

KE Aj keď sa to na prvý pohľad nezdá, aj dnešné evanjelium sa dotýka skutočnosti krízy. Ježiš hovorí: „Ja som pravý vinič a môj Otec je vinohradník. On každú ratolesť, ktorá na mne neprináša ovocie, odrezáva, a každú, ktorá ovocie prináša, čistí, aby prinášala viac ovocia.“ Radostná zvesť naznačuje, že kríza má priniesť ovocie.

DI Odrezávanie a čistenie viniča je dosť razantný a nepríjemný zásah do života tohto stvorenia. Určite bolí. Preto sa javí ako niečo negatívne. Lenže bolesť je spôsobovaná preto, aby mohla priniesť ešte dokonalejší život. Kvalitnejší život už nie je niečo negatívne a skleslé, ale niečo veľmi žiadané. Všetci dobre vieme, že vinič z dnešného evanjelia je obrazom vzťahu človeka a Boha. Boh Otec si veľmi praje, ba túžobne očakáva, aby každé jeho dieťa prinášalo čo najkvalitnejšie ovocie. Lenže vychovať, doslova vypláť Božie dieťa z nás nie je ľahký proces. Predpokladá a obsahuje v sebe skutočnosť mnohých kríz. Autor listu Hebrejom to vyjadruje v 12. kapitole veľmi trefne: „Syn môj, nepohrdaj Pánovou výchovou, ani neklesaj, keď ťa on karhá. Je na vašu nápravu, čo znášate. Boh s vami zaobchádza ako so synmi. A ktorého syna by otec nekarhal? Pravda, každá výchova v prítomnosti sa nezdá radostná, ale krušná; neskôr však prináša upokojujúce ovocie spravodlivosti tým, ktorých ona vycvičila.“ Tento úryvok jasne poukazuje na to, že krízy sú súčasťou našich životov.

PAR V rôznych jazykoch kríza nemá jednoznačne negatívny obsah, ale veľmi bohaté významy. Tak napr. v sanskrite kríza znamená odstrániť, očistiť, osvetliť, prehľadniť. V taliančine je toto slovo spojené s postupným odstraňovaním trosky pálením. Termín teda zachytáva proces očisťovania od nepravého, aby sa ukázalo pravé. V gréčtine slovo krisis, krinein znamená jednak rozhodovanie na súde, čiže kritérium na určenie toho, čo je dobré a čo nespravodlivé. Gréčtina však ponúka aj ďalšie široké možnosti významov: kríza ako sila rozhodovania, voľba, odsúdenie, súd, riešenie, východisko, výklad, vysvetlenie atď. V latinčine označuje patologickú situáciu v chorobe, po ktorej nastáva uzdravenie. Kríza je teda dramatickou skutočnosťou, ale rozhodne nie tragickou. Možno ju chápať ako etapu očisťovania smerujúcu k novému pochopeniu hodnôt. V nej človek kriticky poznáva kritérium pomáhajúce odhaliť mu pravé hodnoty. Je to stav, keď sa človek pýta, ako

ďalej. Znamená často zmätok, nechť k existencii, neistotu a nebezpečenstvo. Náboženská kríza, ktorú naznačuje dnešné evanjelium, nie je stratou pôdy pod nohami, ale stav, ktorý nás provokuje, že existuje východisko, že existuje niečo lepšie, niečo ako Zaslúbená zem pred nami. Vyvoláva v nás nádej pre možné dobro. Je hodenou rukavicou vyzývajúcou k vývoju. Jednoducho patrí k životu. Každá zmena je sprevádzaná krízou ako špecifickým stavom nepokoja a nádeje.

MY Katechétky a spisovateľka Katrina Zeno vo svojej knihe *Keď život nejde podľa tvojich predstáv* popisuje jednu z jej životných kríz. Veľmi túžila, aby jej syn Michael vyštudoval katolícku univerzitu. On sa na ňu dostal. Katrina píše: „Po štyroch mesiacoch, na Vianoce, ma syn prišiel navštíviť. Cestou z letiska mi v aute zvestoval novinu: po prvom semestri na vynikajúcej katolíckej univerzite ho vylúčili pre neprospech. Bol to pre mňa strašný úder. Moje sny o synovi vysokoškólakovi sa rozbili na kúsky ako tenký ľad a ja som mala pocit, akoby som padla do ľadovej vody a nevedela lapiť dych. Ako znova získať kontrolu nad svojím a synovým životom? Ako sa bude jeho osud vyvíjať ďalej? Čo mám podniknúť na zmenu situácie? Prosila som Boha, aby mi povedal, čo ďalej s mojím synom. S vierou, že Boh chráni Michaela vo svojej dlani, som sa modlila a neraz aj plakala. Dalo mi to silu aktívne prečkať daný okamih a byť otvorená iným možnostiam, keď sa mi nespĺnilo želanie dať svojmu jedinému synovi „bezpečné“ katolícke vzdelanie. Príbeh má šťastný koniec: Boh zmenil môj naplánovaný scenár a Michaela nasmeroval na dráhu kaderníka a odborníka na farbenie vlasov. Michael je svojou prácou nadšený. A keďže v rovnakej oblasti pracuje aj jeho otec, vrchovato sa napíňa aj Michaelova potreba otcovskej ruky. Takýto scenár by som nevymyslela ani v najdivokejších fantáziách. Bože, vďaka ti, že si nepodľahol mojej materskej frustrácii! Vďaka, že život nejde vždy podľa mojich predstáv.“

ADE Nenechajme sa médiami alebo pesimistami dotlačiť k tomu, aby sme všetky krízy v živote hodnotili ako negatívne zlo. Skúmajme vo svetle dnešného evanjelia, či nás Boh Otec práve ďalšou životnou krízou nechce od niečoho očistiť, alebo k čomusi viesť, aby sme, ako kresťania, mohli prinášať ešte viac a kvalitnejšieho ovocia. Amen.